

GUIA DOCENT
CURS 2022-23

FITXA TÈCNICA DE L'ASSIGNATURA

Dades de l'assignatura	
Nom	Curs Opcional I: El silenci como a actitud filosòfica
Codi	212039
Titulació	Batxillerat en filosofia
Curs	Primer
Semestre	Primer
Crèdits ECTS	3
Caràcter	Optativa
Mòdul	Complementàries
Universitat	Ateneu Sant Pacià
Horari	Dimarts de 12'10 a 13 h. i dimecres de 11'15 a 12'05 h.
Professor/s	Jaume Aymar Ragolta
Descriptor	Presentar els postulats epistemològica del silenci, una actitud que neix del reconeixement dels límits de la raó, davant el caràcter inabastable del misteri i és, a la vegada, un vehicle paradoxal de comunicació.
Modalidad de impartició	Presencial
Llengua	Català

Docent	
Nom	Jaume Aymar Ragolta
Departament	Filosofia pràctica i humanitats
Despatx	4
e-mail	jaymar.filosofia@edusantpacia.cat
Telèfon	659 39 50 90
Horari de tutories	Dilluns de 9 a 10, dimarts de 10 a 11 (prèvia cita)

DADES ESPECÍFIQUES DE LA ASSIGNATURA

Contextualització de l'assignatura	
Aportació al perfil professional de la titulació	
Capacitar en l'escolta i la reflexió	
Prerequisits	

No es demana cap prerrequisit

Competències – Objectius

Competències de l'assignatura

Competències Generals

CG5. Que l'alumne adquireixi una bona capacitat comprensiva en relació amb els textos d'alt nivell cultural.

CG8. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir habilitats d'elaboració o de defensa d'arguments amb consciència crítica i autocrítica.

Competències Específiques (Mòdul: Complementàries)

CE1. Que l'alumne sigui capaç de començar a comprendre de forma bàsica, a partir de la seva pròpia reflexió i experiència personal, les preocupacions, els temes i els mètodes filosòfics fonaments.

CE2. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir les habilitats necessàries per començar a analitzar, comprendre i emprar sistemàticament la terminologia bàsica dels grans àmbits de temàtica de la filosofia i a distingir-los segons la seva naturalesa, objecte i mètodes propis.

CE4. Que l'alumne adquireixi les habilitats necessàries per poder usar correctament els principis hermenèutics en les seves pròpies aproximacions als textos i als problemes filosòfics.

BLOCS TEMÀTICS I CONTINGUTS

Continguts –Unitats Temàtiques

UNITAT 1: Introducció

Tema 1: El silenci com a opció vital

- 1.1. Silenci i confinament. Per a una definició de silenci.
- 1.2. Silenci i astorament en els orígens de la reflexió filosòfica.
- 1.3. Els pares i mares del desert. Els apotegmes. L'eremitisme. Charles de Foucault. Anacoretisme, filosofia oriental i silenci apofàtic.

Tema 2: Silenci en l'antiguitat

- 2.1. La renúncia a establir diàlegs en els filòsofs cínics de la Grècia Clàssica.
- 2.2. Silenci i iconoclàstia en el diàleg intercultural.

Tema 3: Arquitectures de silenci

- 3.1 El monaquisme.El silenci a la Cartoixa
- 3.2 L'arquitectura del silenci: els claustres medievals
- 3.3 El no-res i l'experiència mística. El silenci en la litúrgia.
- 3.4 Arquitectures contemporànies silentes

Tema 4: Escenaris de silenci

- 4.1 Dante i el silenci. Hamlet: la resta és silenci.
- 4.2 Tacet: silenci i música
- 4.3 De la pàgina en blanc de Mallarmé als drames d'Egeni Ionesco.
- 4.4 S.Becket, J. Cage i J. Pollock

UNIDAD 2: El silenci avui

Tema 5: Silenci i comunicació

- 5.1 La por al silenci. El silenci escollit.
- 5.2 El valor jurídic del silenci. Rostres de silenci.
- 5.3. El silenci i els mitjans de comunicació. Fonaments d'una filosofia del silenci en una societat en xarxa.

METODOLOGIA DOCENT

Aspectes metodològics generals de l'assignatura

Metodologia Presencial

Ensenyament- aprenentatge presencial

- exposició del professor
- exposició de l'estudiant
- debats

- examen final (escrit)

Ensenyament-aprenentatge dirigit:

- lectures orientades.
- tutories individuals.
- treball escrit individual i exposició a l'aula.

Ensenyament-aprenentatge autònom:

- lectures complementàries proposades pel professor.
- estudi personal.
- cerca d'informació i materials.

RESUM D'HORES DE TREBALL DE L' ALUMNAT

MODALITAT PRESENCIAL

Treball en l'aula		Treball o activitats fora de l'aula	
Classes magistrals	Exàmens	Tutories	Treball personal de l'alumne
25	6	8	36
CRÉDITOS ECTS: 3			75

AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

MODALITAT PRESENCIAL

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ	CRITERIS	PES
Participació a classe		20%
Treball escrit		40%
Examen final de l'assignatura		60%

*Per a poder realitzar la prova escrita tant de la convocatòria ordinària com extraordinària cal haver realitzat la resta d'activitats que són objecte d'avaluació.

CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA (PRESENCIAL):

Els criteris d'avaluació són els mateixos que en la convocatòria ordinària, per la qual cosa cal aportar totes les activitats d'avaluació considerades en el curs. Es guardaran les notes de les activitats realitzades, a l'espera de que es realitzin les activitats pendents. En aquesta avaluació s'aplicaran els mateixos criteris de ponderació que en l'avaluació ordinària.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia Bàsica

P. D'ORS (2012) *Biografía del silencio. Breve ensayo sobre meditación*. Siruela, Madrid. Versió catalana, *Biografía del silencio*. Traducció de Tina Vallès, Angle Editorial, 2018 (5a edició).
TORRALBA F, *Rostres de silenci*. Lleida, Pagés ed. 1996 (2a edició 2006).

Bibliografia Complementària

I.LARRAÑAGA (1978), *El silencio de María*. Paulinas (17 ed.)
SANTS PARES (1979) *Filocalia. La pregària del cor*. Barcelona, Editorial Claret
A.MASOLIVER (1981) *Història del monaquisme cristià. III Els segles XIX i XX. El monaquisme oriental. El monaquisme femení*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
Y. NOMURA (1984) *Sabiduría del desierto*. Madrid. Paulinas.
VVAA (1988) *Las sentencias de los Padres del Desierto. Los apotegmes de los Padres (Recensión de Pelagio y Juan)*. Desclée de Brouwe.
J.CORBELLA (1993), *Miedo al silencio*. Barcelona. Folio.
Textos Cartoixans Primitius (1995) *Clàssics del cristianisme, 6*. Barcelona.
J.PERUCHO (1998). *Els Pares del Desert*. Barcelona, Proa.
D. DALMAU (1999) *El silenci de Déu*. Editorial Mediterrània.
C.SAPENA (2004) *Els ermitans*. Quaderns de la Revista de Girona, 111.
P.FLORENSKIJ (2005) *La sal de la tierra. Relato de la vida del staretz hieromonje Isidor, del skit de Getsemaní, compilado y expuesto ordenadamente por su indigno hijo espiritual Pavel Florenskij*. Sígueme. Salamanca.
C.CATÀ (2008). *Remor de silencis*. Barcelona. Parnassedicions.
T. GUARDANS (2009), *La verdad del silencio. Por los caminos del asombro*. Barcelona. Herder.
R.SARAH&N.DIAT (2017) *La fuerza del silencio. Frente a la dictadura del ruido*. Madrid. Palabra. 2a edició.
E.KAGEE (2017) *El silenci en temps de soroll. L'aventura d'aïllar-se del món*. Traducció del noruec de Laura Segarra Vidal. Barcelona, Ed. 62. E.KAGGE, *El silencio en la era del ruido: El placer de evadirse del mundo*. Penguin Random House Grupo Editorial, 2017
LABRAÑA M, *Ensayos sobre el silencio. Gestos, mapas y colores*. Siruela, 2017
OLIVERAS COSTA (2017) J. Montalegre. *Sis segles de silenci cartoixà*. Museu de Badalona.
J.TOLENTINO(2018) *Elogio de la sed. Sal terrae*.
D.GABARRÓ et alia (2021) *Experimentar la divinitat en la vida quotidiana*. Boira editorial.